អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន

ធាតុចូលសម្រាប់
ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣

វិស័យ៖ ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព

រៀបចំដោយ៖ នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ

ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣

I. សមិទ្ធផលសម្រេចបានពីការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨

១. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

១.១ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

- បានសម្របសម្រួលសហការរៀបចំ និងអនុវត្តកម្មវិធីការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែបម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិសភាព ថាមពលកកើតឡើងវិញ ថាមពលស្អាត ជីវៈម៉ាស ប្រសិទ្ធភាពថាមពល និងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់
- បានសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍក្នុងការរៀបចំគម្រោងស្នើសុំសម្រាប់កៀរគរថវិកាអនុវត្តកម្មវិធីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការគ្រប់គ្រងធនធានជីវៈចម្រុះនិងជីវសុវត្ថិភាព ទីក្រុងនិរន្តរភាព ថាមពលនិរន្តរភាព និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

១.១ សេដ្ឋកិច្ចបៃតង

- បានរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព គោលការណ៍ណែនាំ របាយការណ៍ជាតិ និងយន្តការពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការគ្រប់គ្រងធនធានជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព ការអភិវឌ្ឍបៃតង និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាទំនើប
- បានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព សំដៅធានានូវតុល្យភាពរវាងសេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន សង្គម និងវប្បធម៌ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានជួបពិភាក្សាជាប្រចាំជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ រួមមាន អង្គការជាតិ និង អន្តរជាតិ វិស័យឯកជន និងសហគមន៍មូលដ្ឋានដើម្បីកៀរគរការគាំទ្រ និងការចូលរួមក្នុងកិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងការរស់នៅប្រកបដោយចីរភាព ជាពិសេសការធ្វើកំណែទម្រង់វិស័យបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ។

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបង្កើនការវិភាជន៍ថវិកាជាតិសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធី គម្រោង និងផែនការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា
- រៀបចំគោលនយោបាយ និងជំហររបស់កម្ពុជាសម្រាប់ចរចា និងអនុវត្តអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(UNFCCC) និង UNCBD ព្រមទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី និងទ្វេភាគីនានានៅថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ

៣. ជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

- បានសិក្សាស្រាវជ្រាវ វាយតម្លៃគុណតម្លៃជីវៈចម្រុះ និងសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងប្រភេទរុក្ខជាតិ សត្វកម្រ ងាយរងគ្រោះ និងជិតផុតពូជ ព្រមទាំងសិក្សាលទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតរុក្ខឧទ្យាន និងតិណាល័យថ្នាក់ជាតិ

២. បញ្ហាប្រឈម

១. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

១.១ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

- ថវិកា មធ្យោបាយ ឧបករណ៍ និងសម្ភារបរិក្ខា ដើម្បីបំពេញតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តការងារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សេដ្ឋកិច្ចបៃតង ជីវៈចម្រុះ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ព្រមទាំងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ មិនទាន់ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ និងទំហំការងារ

១.១ សេដ្ឋកិច្ចបៃតង

- គោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលចាំបាច់នានា ក្នុងការធានានិរន្តរភាពធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន មិនទាន់មានគ្រប់គ្រាន់តាមតម្រូវការបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត
- សមត្ថភាពស្ថាប័ន និងជំនាញក្នុងការសម្របសម្រួល និងបន្សុីការអនុវត្តគោលនយោបាយ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាព មិនទាន់មានប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- ការយល់ដឹង និងការចូលរួមពីវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ពុំទាន់មានភាពទូលំទូលាយ
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មិនទាន់ឆ្លើយតបតាមសេចក្តីត្រូវការ គោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត។

៣. ជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

- ការបញ្ជ្រាបគោលការណ៍គ្រឹះនៃការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ជាអាទិ៍ បញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សេដ្ឋកិច្ចបៃតង ជីវៈចម្រុះ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពតាមវិស័យ មិនទាន់មានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ

៣. គោលនយោបាយអាទិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព មានគោលនយោបាយអាទិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដូចខាងក្រោម៖

៣. ១. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

៣.១.១ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

- ធានាសង្គតិភាពលើការរៀបចំអាទិភាពគោលនយោបាយ ផែនការ និងកម្មវិធីនិរន្តរភាពរបស់ជាតិ និងការបន្សុីអាទិភាពគោលនយោបាយ ផែនការ និងកម្មវិធី ជាមួយលិខិតូបករណ៍គោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ ដែលកម្ពុជាបានចូលជាភាគីសមាជិក

- ជំរុញការអភិវឌ្ឍផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា នវានុវត្តន៍ ការកសាងធនធានមនុស្ស ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបៃតង និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព ដើម្បីគាំទ្រការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវគោលនយោបាយ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាដើម្បីបង្កើនការចូលរួមចំណែកនៃថាមពលកកើតឡើងវិញក្នុងថាមពលចម្រុះរបស់កម្ពុជា
- រៀបចំ និងគាំទ្រការអនុវត្តរបៀបវារៈនៃការស្រាវជ្រាវជាដើម្បីធានាការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព

៣.១.១ សេដ្ឋកិច្ចបៃតង

- ជំរុញការដាក់បញ្ចូលការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រទៅក្នុងដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តគោលនយោបាយ ផែនការ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- ជំរុញនិរន្តរភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍ ដែលធានាបាននូវវិបុលភាពសេដ្ឋកិច្ច ទន្ទឹមនឹងរក្សាការពារគុណភាពបរិស្ថាន ការរស់នៅដោយចីរភាព និងភាពពេញលេញនៃធនធានធម្មជាតិ
- ធ្វើទំនើបកម្មក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ក្នុងការបំពេញតួនាទី និងភារកិច្ចពេញលេញ ដើម្បីធានាអភិបាលកិច្ចល្អ និងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា
- រៀបចំ និងចាប់ផ្តើមអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងបៃតងនៅក្នុងទីក្រុង/ទីប្រជុំជនចំនួន ០៥ បន្ថែមទៀត

៣. ២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- ធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារ និងធនធានដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីពង្រឹងការទទួលខុសត្រូវភាពម្ចាស់ការ សំដៅធានានិរន្តរភាពធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន
- ជំរុញភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់វឌ្ឍនភាពនៃការកសាងសង្គមមួយ ដែលបញ្ចេញកាបូនតិច
- បង្កើតផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់អនុវត្តន៍ការចូលរួមចំណែករបស់ជាតិដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(NDC)
- បង្កើនការិភាជន៍ថវិកាជាតិសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- បង្ហាញគោលនយោបាយ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាដល់វិស័យឯកជនដើម្បីអនុវត្តការវិនិយោគដែលវៃឆ្លាតខាងអាកាសធាតុ

៣.៣. ជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

- ធានានិរន្តរភាពមុខងារ និងតួនាទីពេញលេញរបស់ធនធានជីវៈចម្រុះ ជីវសុវត្ថិភាព និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- បង្កើតក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសម្រាប់ការបង់ថ្លៃសេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

តារាងទី១៖ សូចនាករសំខាន់ៗ តាមវិស័យសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
១. ការអភិវឌ្ឍបែតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា												
១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា												
១.១.១	របៀបវារៈជាតិស្តីពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា៖ គោលនយោបាយ បទបញ្ញត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និង កិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និង បច្ចេកវិទ្យា	បរិមាណ	០	០	១	១	២	២	២	២	២	២
១.១.២	សេវាកម្មនិងបច្ចេកវិទ្យាធានាការអភិវឌ្ឍ និងការទទួលយកបច្ចេកវិទ្យានិងសេវាកម្មបៃតង និងប្រកបដោយការបញ្ចេញកាបូនតិច (អនុវត្តគម្រោងផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងការស្រាវជ្រាវ)	ចំនួនគម្រោង	០	០	០	០	០	០	១	១	១	១
១.១.៣	កសាងសមត្ថភាព និង ចំណេះដឹង៖ បណ្តុះបណ្តាល ពង្រឹងចំណេះដឹង និង ការយល់ដឹងអំពីវិទ្យា	ចំនួនបណ្តុះបណ្តាល	០	០	០	០	២	២	២	២	៤	៣

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
	សាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវសំដៅធានាការអភិវឌ្ឍដោយនិរន្តរភាព											
១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង												
១.២.១	ចំនួនបុគ្គលិកសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងនវានុវត្តន៍បៃតង ស្លាកសញ្ញាបរិស្ថាន (អេកូ) និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មស្លាកសញ្ញាបរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ចបៃតង	នាក់	០	០	០	០	០	០	១១០	១៤៥	១១០	១២០
១.២.២	ចំនួនក្រុងដែលបានដាក់បញ្ចូល និងបន្សុីផែនការវិនិយោគមូលដ្ឋានជាមួយនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព ២០១៨-២០៣០ សម្រាប់ទីក្រុងរបស់ខ្លួន	បរិមាណ/ក្រុង	០	០	០	០	០	០	០	០	១	១
១.២.៣	ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងថាមពលកកើតឡើងវិញ (ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ) និង/ឬប្រសិទ្ធផល	បរិមាណ/លើក	០	០	០	០	០	០	១	១	២	២

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
	ថាមពលសម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្មបានរៀបចំ											
១.២.៤	អាទិភាពគោលនយោបាយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបៃតងបានដាក់បញ្ចូលក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣	បរិមាណ/វិស័យ	០	០	០	០	០	០	០	០	៤	៤
២. ការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ												
២.១	ការចំណាយលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុធៀបនឹង ផ.ស.ស	%	១,០៧	១,៣	១,១	១,២	១,១៣	០,៩	១,១៦		១,១៨	
២.២	បញ្ជ្រាបបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការថ្នាក់ជាតិនិងក្រោមជាតិ	ក្រសួង/ស្ថាប័ន	១៣	៩	១៤	១៣	១៧	១៤	១៩	១៤	២១	១៤
២.៣	ចំនួនឃុំងាយរងគ្រោះចំពោះមុខការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	ឃុំ	៦០០	៧៩១	៥៥០	N/A	៥០០	៦៩៥	៤៥០	N/A	៤០០	N/A
២.៤	ឥណទានកាបូនពីយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត និងយន្តការដទៃទៀត (REDD+ និងទីផ្សារស្ម័គ្រចិត្ត)	tCO_2e /yr)	២.២៨០.៣៧៧	២.២២៦.០៦១	២.៣៣៤.៦៥០	២.២២៦.០៦១	២.៣៨៨.៨១៤	៧.៣៥០.៩៣៤	២.៤៤៣.០៤០	N/A	២.៤៩៧.២៧៥	N/A

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
៣. ជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព												
៣.១	ចំនួនក្រសួង ស្ថាប័ន បាន ទទួលការផ្សព្វផ្សាយ ពី បញ្ហាជីវៈចម្រុះ	ក្រសួង/ស្ថាប័ន	១០	១៥	១៦	២០	១៦	២២	១៨	២១	១៥	១៦
៣.២	ចំនួន នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ គោលនយោបាយ ច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ របាយការណ៍ជាតិ និង ប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ទាក់ទងនឹង ជីវៈចម្រុះ ជីវសុវត្ថិភាពនិង ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ពីធនធានជីវៈចម្រុះ	ចំនួនស្រាវជ្រាវ/គោលនយោបាយ	៣	៦	៥	៦	៧	១០	១៥	២៩	២	៣
៣.៣	ចំនួនទីតាំង នៃតំបន់អភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ	ចំនួនទីតាំង	០	០	០	០	០	០	២	០	១	១
៣.៤	ចំនួននៃទីតាំងអនុវត្តការ បង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី	ចំនួនទីតាំង	០	០	០	០	០	០	២	០	១	២
៣.៥	ចំនួននៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូជាមួយ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	ស្ថាប័ន	១	២	២	២	៣	៤	៣	៦	២	១៥
៣.៦	ចំនួនវគ្គកសាងសមត្ថភាព និងផ្សព្វផ្សាយ	ចំនួនវគ្គ	៣	៥	៨	១២	៩	១៣	៨	៧	៤	៨

តារាង២៖ គោលនយោបាយអាទិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ គ្រោង	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍
១	របៀបវារៈជាតិស្តីពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា៖ ចំនួនគោលនយោបាយ បទបញ្ញត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	បរិមាណ	០	២	៣	៣	១	១	១
២	ចំនួនទីប្រជុំជនក្រុងដែលបានអនុម័ត និងអនុវត្តគម្រោងអាទិភាព និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព ២០១៨-២០៣០	បរិមាណ /ក្រុង	០	១	៨	៨	១២	១២	១២
៣	ចំនួនគម្រោងកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដែលបានចុះបញ្ជី (ពី CDM, JCM, NAMA, REDD + និងយន្តការទ្វេភាគីឬ UNFCCC នាពេលអនាគត) នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣	ចំនួនគម្រោង (បូកបង្គរ)	០	១	២	៤	៧	១០	១៤
៤	កម្រិតនៃស្ថាប័នដែលបានត្រៀមសម្រាប់ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ៖ការបញ្ជាក់ជាភាគរយ(%) នៃសមត្ថភាពស្ថាប័នដែលបានត្រៀមក្នុងការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងផ្នែកទាំង៥	%នៃស្ថាប័ន	៤៥	៤៩	៥៣	៥៧	៦០	៦៣	៦៥
៥	ចំនួនក្រសួង ស្ថាប័ន បានទទួលការបញ្ជ្រាបពីបញ្ហាជីវៈចម្រុះទៅក្នុងផែនការនៃវិស័យពាក់ព័ន្ធ	ចំនួនផែនការ	២	២	៣	៤	៥	៦	៧
៦	ចំនួនទីតាំង នៃតំបន់អភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ	ចំនួនទីតាំង	០	១	៣	៥	៧	៨	៨
៧	ចំនួននៃទីតាំងអនុវត្តការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី	ចំនួនទីតាំង	០	១	២	៣	៤	៦	៨

តារាងទី៣៖ ចំណាយប៉ាន់ស្មានសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងនិងកម្មវិធីសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣

ល.រ	សូចនាករ	ពេលវេលា							ប៉ាន់ស្មានតម្លៃ ២០១៩-២០២៣ (ដុល្លារ)
		ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ ប៉ាន់ស្មាន	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍	
	ការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (សរុប)	373,473	411,725	452,925	498,175	547,975	602,800	663,150	2,765,025
១	របៀបវារៈជាតិស្តីពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា៖ ចំនួនគោលនយោបាយ បទបញ្ញត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	59,119	59,600	65,575	72,100	79,350	87,250	96,000	400,275
២	ចំនួនទីប្រជុំជនក្រុងដែលបានអនុម័ត និងអនុវត្តគម្រោងអាទិភាព និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព ២០១៨-២០៣០	23,688	33,825	37,225	40,950	44,975	49,525	54,475	227,150
៣	ចំនួនគម្រោងកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដែលបានចុះបញ្ជី (ពី CDM, JCM, NAMA, REDD + និងយន្តការទេ្វភាគីឬ UNFCCC នាពេលអនាគត) នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣	19,180	21,325	23,450	25,775	28,350	31,200	34,325	143,100
៤	កម្រិតនៃស្ថាប័នដែលបានត្រៀមសម្រាប់ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ៖ការបញ្ជាក់ជាភាគរយ(%) នៃសមត្ថភាពស្ថាប័នដែលបានត្រៀមក្នុងការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងផ្នែកទាំង៥	12,785	14,325	15,750	17,325	19,075	21,000	23,125	96,275
៥	ចំនួនក្រសួង ស្ថាប័ន បានទទួលការបញ្ជ្រាបពីបញ្ហាជីវៈចម្រុះទៅក្នុងផែនការនៃវិស័យពាក់ព័ន្ធ	18,130	27,200	29,925	32,925	36,225	39,850	43,825	182,750

ល.រ	សូចនាករ	ពេលវេលា							ប៉ាន់ស្មានតម្លៃ ២០១៩-២០២៣ (ដុល្លារ)
		ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ ប៉ាន់ស្មាន	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍	
៦	ចំនួនទីតាំង នៃតំបន់អភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ	11,357	17,050	18,750	20,625	22,675	24,925	27,425	114,400
៧	ចំនួននៃទីតាំងអនុវត្តការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី	5,964	9,100	10,025	11,025	12,125	13,350	14,700	61,225
៨	សេវាគាំទ្រ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. និងការងារគ្រប់គ្រង និងសម្របសម្រួល អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.	223,250	229,300	252,225	277,450	305,200	335,700	369,275	1,539,850

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨
រៀបចំដោយ

បានឃើញ និងគោរពជូន
ឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការ មេត្តាពិនិត្យ និងសម្រេចដោយក្តីអនុគ្រោះ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨
ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ

ម៉ា ច័ន្ទសទ្ធា

បានឃើញ និងឯកភាព
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨
អគ្គលេខាធិការ

និន ពន្លក

National Council for Sustainable Development
General Secretariat

GSSD Inputs
National Strategic Development Plan 2019-2023

Part: Sustainable Development

Prepared by: Department of Administration, Planning and Finance

September 2018

NCSD/GSSD Inputs for National Strategic Development Plan 2019-2023

I. Key achievements of NSDP implementation 2014-2023

1. Development of Green Economy, Science and Technology

a. Science and Technology

- Coordinated and cooperated in preparation and implementation of nuclear energy programme for peaceful purposes, renewable energy, clean energy, biomass, energy efficiency and greenhouse gases reduction initiatives;
- Cooperated with development partners in preparation of project proposals for mobilizing resources to support climate change, biodiversity and biosafety management, sustainable cities, sustainable energy and science and technology research;

b. Green Economy

- Established National Council for Sustainable Development and General Secretariat to support harmonious economic, environmental, social and cultural development in the Kingdom of Cambodia;
- Developed strategic plan, action plan, guidelines, national report and mechanisms related to climate change, biodiversity source management, and biosafety, green growth, science and modern technology research;
- Regularly dialogue with development partners including INGOs, and local NGOs, private sector and communities to mobilize resources to support and contribute to environment protection, natural resource management, biodiversity conservation, and sustainable living particularly environment and natural resources reforms;

2. Climate Change response

- Royal Government of Cambodia has increased national budget allocation for programmes and projects contributing to climate change;
- Developed policies and Cambodia position for UNFCCC negotiation and implementation and UNCBD framework as well as multi-lateral and bilateral agreements related to sustainable development at national, regional and international levels;

3. Biodiversity and Bio safety

- Conducted research studies, biodiversity quality and ecosystem service assessment, inventory of species, vulnerable and endangered wildlife, including feasibility study for establishment of national botanic garden and natural history museum;

II. Key challenges

1. Development of Green Economy, Science and Technology

a. Science and technology

- Budget, tools and equipment to support the implementation of functions and responsibilities related to climate change, green economy, biodiversity, science and technology including research are not sufficient to fulfil the requirements and scope of work;

b. Green Economy

- Limited necessary policies and legislations for sustainability of natural resources and environment both for present needs and for future scenarios;
- Limited efficiency and effectiveness of institutional coordination capacity and skills to ensure the consistency of policies, regulations, strategies, and action plans;

2. Climate Change response

- Limited public awareness and participations including from private sector on sustainable development;
- Cooperation and financial support from development partners are not sufficient to meet the requirements for policies and strategies implementation.

3. Biodiversity and bi safety

- Insufficient mainstreaming of core sustainable development principles such as climate change issues, green economy, biodiversity, science and technology into sector action plans;

III. Key policy priorities for 2019-2023

National Council for Sustainable Development (NCSD) has the following priorities in its strategic plan for 2019-2023:

1. Development of Green Economy, Science and Technology

a. Science and technology

- Ensure the consistency of priority policies, plans and programmes related to sustainable development, in line with national, regional, and international policies and legal instruments that Cambodia is a party to;
- Promote the development of science, technology, innovation, human resources, awareness raising, green technology utilization, and nuclear technology for peaceful purpose to support sustainable development;
- Develop and support implementation of a national research agenda for sustainable development;

b. Green Economy

- Enhance integration of strategic environment assessment (SEA) into decision making process of policy, plans and regulations to ensure the sustainability of environment and natural resources;
- Enhance sustainable development to ensure harmonization of economic growth, environmental quality, sustainable living, and availability of natural resources;
- Modernize the National Council for Sustainable Development to fully implement its mandate/functions and responsibilities and to ensure good governance;
- Promote improved policies and regulations to increase the share of renewable energy in Cambodia's energy mix;
- Develop and begin implementation of Green City Strategic Plans in 5 secondary cities;

2. Climate Change Response

- Promote and enhance climate change resilience and enabling environment for low carbon development;

- Promote decentralization of functions and resources to sub national levels for strengthening the responsibilities, and ownership to ensure the sustainability of environment and natural resources;
- Establish a roadmap for the implementation of Cambodia's Nationally Determined Contribution;
- Promote an increase in national budget allocations for climate change;
- Introduce policies and regulations to facilitate climate-smart investments from the private sector;

3. Biodiversity and bio-safety

- Ensure fully sustainable functions and role of biodiversity resources, biosafety and ecosystems;
- Establish a policy framework for Payment for Ecosystem Services.

Annex I: Key indicators by sectors 2014-2018

No	Indicators	Unit	2014		2015		2016		2017		2018	
			Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved
1. Develoment of green economy, science and technology												
1.1 Science and technology												
1.1.1	National agenda on scientific and technology research: Number of policies, laws and regulations, and conventions on science and technology	Number	0	0	1	1	2	2	2	2	2	2
1.1.2	Service and technology to ensure the develoment and aceptance of technology and green services with low carbon development (technology transfer and research)	Number of project	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
1.1.3	knowledge and capcaity strengthening: training, knowledge and capacity strengthening on science-technology and research toward sustainabl development	number of training	0	0	0	0	2	2	2	2	4	3
1.2 Green Economy												
1.2.1	Number staff from SME and government ministries received training on eco-innovation and eco-labelling and certification	Person	0	0	0	0	0	0	110	114	110	120
1.2.2	Number of cities that integrate and align local development plan with the Sustainable Cities Strategic Plan	*Number of city*	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

No	Indicators	Unit	2014		2015		2016		2017		2018	
			Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved
1.2.3	Studies on renewable energy (solar) and/or energy efficiency for industry conducted	*Number*	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2
1.2.4	Priorities of green growth potential. Recommended policy priorities of green growth for the successor documents to the Rectangular Strategy Phase 4 and National Strategic Development Plan 2019-2023	*Number*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	0	0	4	4
2.	**Climate Change Resonse**											
2.1	Ratio of climate change related expenditure to GDP	%	1.07	1.3	1,1	1.2	1.13	0.9	1.16		1.18	
2.2	Mainstreaming CC issues into national and sub national plans	Ministry /agency	13	9	14	13	17	14	19	14	21	14
2.3	Number of communes vulnerable to climate change	Number	600	791	550	N/A	500	695	450	N/A	400	N/A
2.4	Carbon credit earned from clean development mechanism and others mechanism (REDD+ and Voluntary market	tCO_2e/yr)	2,280,377	2,226,061	2,334,650	2,226,061	2,388,814	7,350,934	2,443,040	N/A	2,497,275	N/A
3.	**Biodiversity and Biosafety**											
3.1	Number of ministry/institution received biodiversity extension.	Ministry /agency	10	15	16	20	16	22	18	21	15	16
3.2	Number of study on policy, regulations, law, guideline, national report and information related to biodiversity, biosafety and Biodiversity Resource Benefit Sharing	Number of policy, study	3	6	5	6	7	10	15	29	2	3

No	Indicators	Unit	2014		2015		2016		2017		2018	
			Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved	Target	Achieved
3.3	Number of ex-situ area conservation	Number	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1
3.4	Number of Ecosystem Payment Service Area	Number	0	0	0	0	0	0	2	0	1	2
3.5	Number of cooperation of development partners with relalevant institution	Institution	1	2	2	2	3	4	3	6	2	15
3.6	Nunber of training and extension	number	3	5	8	12	9	13	8	7	4	8

Annex II: Prioritized Policies for 2019-2023

No	Indicator	Unit	2017 Baseline	2018 Est.	2019 Est.	2020 Est.	2021 Est.	2022 Est.	2023 Est.
1. National Council for Sustainable Development (1. Green Growth, Science and Technology, 2. Climate Change, 3 Biodiversity and Biosafety)									
1	National agenda on scientific and technology research: Number of policies, laws and regulations, and conventions on science and technology	Number	0	2	3	3	1	1	1
2	Number of urban areas approved and implmented priority projects and City Strategic Plan 2018-2030	*Number of city*	*0*	*1*	*8*	*8*	*12*	*12*	*12*
3	Numner of GHGs reduction projects registered (under CDM, JCM, NAMA, REDD+ and bilateral or UNFCCC mechanism in the future) in NSDP 2019-2023	Number of Project	0	1	*2*	4	7	10	14
4	Level of institutional readiness in response to climate change: Percentage of institutional capacity that is prepared to mainstream climate change in 5 key sectors	% of institution /ministry	45	49	53	57	60	63	65
5	Number of ministry/institution that integrate biodiversity problems into concerned sectors	Number	2	2	3	4	5	6	7
6	Number of protected areas located outside the natural protected areas	Number of area	0	1	3	5	7	8	8
7	Number of geographical areas implementing ecosystem service payment	Number of area	0	1	2	3	4	6	8

Annex II: Estimate budget for implication of project and programme for 2019-2023

No	Indicators	Timeframe							Budget est. 2019-2023 (USD)
		2017 Baseline data	Est. 2018	Est. 2019	Est. 2020	Est. 2021	Est. 2022	Est. 2023	
Total budget of National Council for Sustainable Development		**373,473**	**411,725**	**452,925**	**498,175**	**547,975**	**602,800**	**663,150**	**2,765,025**
1	National agenda on scientific and technology research: Number of policies, laws and regulations, and conventions on science and technology	59,119	59,600	65,575	72,100	79,350	87,250	96,000	400,275
2	Number of urban areas approved and implmented priority projects and City Strategic Plan 2018-2030	23,688	33,825	37,225	40,950	44,975	49,525	54,475	227,150
3	Numner of GHGs reduction projects registered (under CDM, JCM, NAMA, REDD+ and bilateral or UNFCCC mechanism in the future) in NSDP 2019-2023	19,180	21,325	23,450	25,775	28,350	31,200	34,325	143,100
4	Level of institutional readiness in response to climate change: Percentage of institutional capacity that is prepared to mainstream climate change in 5 key sectors	12,785	14,325	15,750	17,325	19,075	21,000	23,125	96,275
5	Number of ministry/institution that integrate biodiversity problems into concerned sectors	18,130	27,200	29,925	32,925	36,225	39,850	43,825	182,750
6	Number of protected areas located outside the natural protected areas	11,357	17,050	18,750	20,625	22,675	24,925	27,425	114,400
7	Number of geographical areas implementing ecosystem service payment	5,964	9,100	10,025	11,025	12,125	13,350	14,700	61,225
8	Support General Secretrait of NCSD (GSSD/NCSD) and managment work as well as facilitate GSSD/NCSD	223,250	229,300	252,225	277,450	305,200	335,700	369,275	1,539,850

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
(២០១៩-២០២៣)

ដើម្បីធានាតុល្យភាពរវាងសេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន សង្គម និងវប្បធម៌
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រៀបចំដោយៈ នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ

ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨

មាតិកា

I. **សមិទ្ធផលនៅក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨** ១

១. ការអភិវឌ្ឍបែតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ១

១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ១

១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង ២

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ៤

៣. ការងារជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព ៥

តារាងទី១៖ សូចនាករសំខាន់ៗ តាមវិស័យសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ .... ៨

II. **បញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨** ១៣

១. វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងការអភិវឌ្ឍបៃតង ១៣

១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ១៣

១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង ១៣

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ១៣

៣. ការងារជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព ១៤

III. **គោលនយោបាយអាទិភាពសម្រាប់ ២០១៩-២០២៣** ១៤

១. ការអភិវឌ្ឍបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ១៤

១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ១៤

១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង ១៥

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ១៥

៣. ការងារជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព ១៧

តារាង២៖ គោលនយោបាយអាទិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ .... ២០

តារាងទី៣៖ ចំណាយប៉ាន់ស្មានសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងនិងកម្មវិធីសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ .... ២២

I. សមិទ្ធផលនៅក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨

១. ការអភិវឌ្ឍបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

- បានចុះសិក្សាស្វែងយល់ និងប្រមូលព័ត៌មានស្តីពីប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបៃតងនៅតាមបណ្ដាខេត្តមួយចំនួន និងប្រទេសនានា
- កំពុងអនុវត្តគម្រោងសាកល្បងលើការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាទោចក្រយានយន្តអគ្គិសនី និងផ្ទាំងសូឡាដើម្បីកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់
- បានលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យាដល់សាធារណៈជន តាមរយៈការរៀបចំអត្ថបទខ្លីៗស្តីពីការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាពដោយបានចុះផ្សាយក្នុងទស្សនាវដ្តីក្រសួងបរិស្ថាន តាំងពិព័រណ៍ និងសិក្ខាសាលានានា
- បានរៀបចំ និងកំពុងបន្តអនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយសាជីវកម្មថាមពលបរមាណូរដ្ឋនៃសហព័ន្ធរុស្ស៊ីចំនួន៣
- បានរៀបចំ និងកំពុងបន្តអនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយជាមួយសាជីវកម្មថាមពលនុយក្លេអ៊ែរជាតិនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព ព្រមទាំងកំពុងជំរុញការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មាននុយក្លេអ៊ែរឱ្យបានឆាប់
- បានរៀបចំក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិ និងក្រុមការងាររួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ីសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិជាច្រើនលើកនិងកិច្ចប្រជុំក្រុមការងាររួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ីចំនួន ០២លើក
- បានរៀបចំដំណើទស្សនកិច្ចសិក្សាស្វែងយល់អំពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ និងចូលវេទិកាអាតូមិកអន្តរជាតិនៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ី
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធរុស្ស៊ីបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីក្រុងវីយែន ប្រទេសអូទ្រីស។
- កំពុងរៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធរុស្ស៊ីស្តីពីការសាងសង់មជ្ឈមណ្ឌលវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានសម្របសម្រួលជ្រើសរើសនិស្សិតកម្ពុជាទៅបន្តការសិក្សាស្តីពីបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ី ដោយទទួលបានអាហាររូបករណ៍នៅពេលកំពុងសិក្សា និងការអនុញ្ញាតផ្តល់ក្របខណ្ឌការងារដោយស្វ័យប្រវត្តិនៅពេលបញ្ចប់ការសិក្សាពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាផងដែរ
- បានផ្តល់យោបល់លើឯកសារផែនការសកម្មភាពជាតិនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ ក៏ដូចជាការរៀបចំក្របខណ្ឌកម្មវិធីការងារថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ទីភ្នាក់ងារថាមពលអាតូមិក

អន្តរជាតិ ពិសេសបានផ្តល់អនុសាសន៍លើសំណើសុំពីបណ្តាក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនទាក់ទងការកសាងរោងចក្រថាមពលនុយក្លេអ៊ែរនៅកម្ពុជាផងដែរ។

- កំពុងប្រមូលព័ត៌មានដើម្បីរៀបចំសេចក្តីព្រាងក្រមសីលធម៌សម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងកម្មវិធីសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ក្នុងគោលបំណងណែនាំឱ្យការសិក្សាស្រាវជ្រាវមានស្តង់ដារជាតិតែមួយ និងចំទិសដៅ។

១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង

- បានរៀបចំទីក្រុងនិរន្តរភាព គោលនយោបាយតម្រង់ទិសអភិវឌ្ឍន៍បៃតង ថាមពលនិរន្តរភាព ការប្រើប្រាស់និងផលិតដោយចីរភាព ការរៀបចំដំឡើងបន្ទះថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ និងការងារពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀត
- បានបញ្ចប់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់រាជធានីភ្នំពេញ ២០១៦-២០២៥ ដោយមានការចូលរួមពីថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
- បានជ្រើសរើសក្រុងចំនួន៧ រួមមាន ក្រុងបាវិត ក្រុងកំពង់ចាម ក្រុងសួង ក្រុងកែប ក្រុងព្រះសីហនុ ក្រុងសៀមរាប និងក្រុងបាត់ដំបងដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព គោលនយោបាយ និងគម្រោងវិនិយោគទីក្រុងបៃតង
- បានសិក្សាលទ្ធភាពមុនពេលអនុវត្តគម្រោងស្តីពីផែនការសកម្មភាពវិនិយោគសម្រាប់ប្រព្រឹត្តិកម្មសំណល់រាវនៅក្នុងតំបន់ជាយក្រុងនៃរាជធានីភ្នំពេញ
- ក្រសួងការបរទេសនៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ និងវិទ្យាស្ថានមេគង្គបានអនុម័តគម្រោងសំណើស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រសម្រាប់អគារបៃតងនៅកម្ពុជា និងចាប់ផ្តើមអនុវត្តក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ តទៅ
- បានសម្របសម្រួលកម្មវិធីតម្រង់ទិសគោលនយោបាយ សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍បៃតងដោយបានកំណត់អនុសាសន៍គោលនយោបាយអាទិភាព សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍បៃតងសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិឆ្នាំ២០១៩-២០២៣
- បានសម្របសម្រួលជាមួយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ (UNDP) ក្នុងការដំឡើងបន្ទះថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅលើអគារមេរតកតេជោ (ទីស្តីការក្រសួងបរិស្ថាន) ចំនួន ៦៦ kWp DC/៥0KWAC ប្រហែលស្មើនឹង ៨,៥% នៃថាមពលប្រើប្រាស់សរុប ដើម្បីជំនួសឱ្យការប្រើប្រាស់ថាមពលអគ្គិសនីទាំងមូលពីបណ្តាញជាតិក្នុងអគារក្រសួងបរិស្ថាន
- បានសិក្សាលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តគម្រោងថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅខេត្តកែប និងខេត្តកំពត
- បានផ្តល់យោបល់ស្តីពីការអភិវឌ្ឍគម្រោងកសិដ្ឋានផលិតថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យកម្លាំង ១០ MW របស់ក្រុមហ៊ុន Sunseap Asset Co. Ltd នៅក្រុងបាវិត ខេត្តស្វាយរៀង និងកម្លាំង ៣០០ MW នៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសក្រុងបាវិត ខេត្តស្វាយរៀង របស់ក្រុមហ៊ុន Dragon King Sez Co. Ltd

- បានចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទូទៅ រវាងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. ជាមួយនឹង ១) អង្គការ USAID និងអង្គការ Clean Power Asia លើការជំរុញការសិក្សា និងការប្រើប្រាស់ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ ២) ក្រុមហ៊ុន The Energy Laboratory Limited ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងជំរុញការបង្កើតថ្មីនៃថាមពលស្អាត
- បានពិគ្រោះយោបល់លើគម្រូគម្រោងនៃការជំរុញការប្រើប្រាស់ផ្ទាំងពន្លឺព្រះអាទិត្យដើម្បីទទួលបានសន្តិសុខថាមពល និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
- បានចូលរួមកំណត់ការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការវិនិយោគថាមពលកកើតឡើងវិញសម្រាប់រៀបចំគម្រោងស្នើសុំទៅកាន់មូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង
- បានសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍បរិស្ថានចិន (EDC) និងមជ្ឈមណ្ឌលវិញ្ញាបនបត្របរិស្ថានចិន (CEC) លើផែនការសកម្មភាពនៃគម្រោងសាកល្បងស្តីពី ការកសាងសមត្ថភាពស្តីពីស្លាកសញ្ញាបរិស្ថានសម្រាប់កម្ពុជា
- បានចុះអនុស្សារណៈនៃការយោគយល់រវាងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. ជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលនវានុវត្តន៍អេកូសម្រាប់ជំនួបសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមអាស៊ី-អឺរ៉ុប (ASEM Eco-Innovation Center-ASEIC) ស្តីពីកិច្ចសហការសម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាពនវានុវត្តន៍អេកូ និងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មដែលបញ្ចេញកាបូនទាប (Cooperation for ASEM Eco-Innovation Capacity Building Project and the Promotion of Low-Carbon Industrial Development)
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលចំនួន០២ជាមួយASEM Eco-Innovation Center -ASEIC ៖ ស្តីពីបង្កើតមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ប្រព័ន្ធផ្តល់ស្លាកសញ្ញាអេកូនៅកម្ពុជា (Forming the Bedrock for an Eco-labeling System in Cambodia) និងការកសាងសមត្ថភាពនវានុវត្តន៍អេកូសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅកម្ពុជា (Capacity Building on Eco-Labeling for Small and Medium Enterprises in Cambodia)
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាពង្រឹងសមត្ថភាពស្តីពីការចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងភាពជោគជ័យនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង
- បាននសហការជាមួយអង្គការ WWF ប្រចាំកម្ពុជា ក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី "ការអភិវឌ្ឍបៃតងៈផ្សាក្រោមវគ្គទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅថ្នាក់មូលដ្ឋា (តំណាងកសិករ)" ជាមួយប្រជាកសិករ និងស្ថាប័ន/អង្គភាពពាក់ព័ន្ធ
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាបច្ចេកទេស "ការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រ"
- បានធ្វើមូលដ្ឋានទូបនីយកម្មសូចនាករពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងសេដ្ឋកិច្ចបៃតង
- បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងសេចក្តីសម្រេចបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំនួនបី គឺ៖ (១) ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទីក្រុងនិរន្តរភាព (២) ក្រុមការងារបច្ចេកទេសថាមពលនិរន្តរភាព និង (៣) ក្រុមការងារបច្ចេកទេសការប្រើប្រាស់និងការផលិតដោយនិរន្តរភាព។

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (ផ.យ.ប.អ.ក.) ២០១៤-២០២៣ ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទាន ផែនការជាតិបន្សាំ និងផែនការអនុវត្តកម្ពុជា និងផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (Nationally Determined Contribution: NDC) ដែលរួមទាំងការអនុវត្តវិធានការជាក់លាក់សម្រាប់បន្សាំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់គឺជាអាទិភាពចម្បងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់អាណត្តិទី៥ និងអាណត្តិបន្ត។ ផែនការ ផ.យ.ប.អ.ក. បាន និងកំពុងអនុវត្តដោយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដោយទទួលបានសមិទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម(២០១៤-២០១៨)។

សមិទ្ធផលសម្រេចបានពីការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. សម្រាប់អាណត្តិទី៥ មានជាអាទិ៍៖

ក. ការរៀបចំស្ថាប័ន ផែនការ និងគោលនយោបាយស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

រចនាសម្ព័ន្ធថ្មីនៃនាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុត្រូវបានដាក់នៅក្រោម អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។ រចនាសម្ព័ន្ធថ្មីនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ដើម្បីជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តវិធានការជាតិឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព មានសមាជិកមកពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ រួមទាំងអភិបាលនៃគណៈអភិបាល រាជធានី ខេត្ត។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលមានសមាជិកមកពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០១៧។

ដោយអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់សន្និសីទបណ្តាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកទី២១ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅឆ្នាំ២០១៦។ នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពបានជំរុញការអនុវត្តគម្រោង និងកម្មវិធីកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ដូចជាកម្មវិធីកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នពីការបាត់បង់ និងរេចរិលព្រៃឈើ (REDD+) គម្រោងយន្តការឥណទានកាបូនរួមគ្នា (JCM) ចំនួន ៤ និងគម្រោងយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត (CDM) ចំនួន ១២ ដែលបាននិងកំពុងអនុវត្តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ខ. ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា

ក្របខណ្ឌនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០១៤ ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើការចំណាយ ការប៉ាន់ស្មាន ការវិភាគផលចំណេញ និងការគ្រប់គ្រងថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសអាធាតុ។ ការសិក្សាស្តីពីការពិនិត្យឡើងវិញនូវការចំណាយសាធារណៈលើកិច្ចការអាកាសធាតុ (CPER) ត្រូវបានរៀបចំជាប្រចាំចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៩-២០១៤ ដែលការសិក្សានេះបានបង្ហាញពីកំណើននៃការចំណាយថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុធៀបនឹងផ.ស.សពី១% នៅឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ១,៣% នៅឆ្នាំ២០១៤(សូចនាករ NSDP ៣.៤)។ លទ្ធផលនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលបានធ្វើឡើងដើម្បីកៀរគរហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុ

សម្រាប់ការអនុវត្ត ផ.យ.ប.អ.ក.។ លើសពីនេះ គ្រឹះស្ថានមួយចំនួនកំពុងពង្រឹងប្រព័ន្ធ និងប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនដែលជាផ្នែកមួយ នៃសកម្មភាពដែលផ្តោតសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម (ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨) ដើម្បីមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់មូលនិធិអាកាសធាតុដោយផ្ទាល់ ដូចជា មូលនិធិបន្សាំ ឬ មូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង ក្នុងនោះយ៉ាងហោចណាស់មានស្ថាប័នចំនួនពីរ (ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងគណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ) ដែលបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពជាច្រើនក្នុងដំណើរការនៃការស្វែងរកការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនេះ។

គម្រោងបន្សាំថ្នាក់សហគមន៍ចំនួន២០ក្នុងវិស័យពាក់ព័ន្ធចំនួន៨ បាននឹងកំពុងអនុវត្តដែលជាលទ្ធផលគ្រួសារនៃសហគមន៍គោលដៅលើសពី៧០%បានកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះ មន្ត្រីជាង ២.២០០ នាក់ បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល សមាជិកសហគមន៍ជាង៤០០០០នាក់ បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលលើបច្ចេកវិទ្យាបន្សាំ ជិត២០០០០គ្រួសារបានទទួលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ពីបច្ចេកវិទ្យាបន្សាំ។

គ.ក្របខណ្ឌជាតិតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ (M&E) ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

បច្ចុប្បន្ន ការរៀបចំស្ថាប័ន និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យសម្រាប់ M&E ត្រូវបានពង្រឹង។ ក្របខណ្ឌជាតិតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងក្របខណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យ សម្រាប់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងសុខាភិបាលត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅឆ្នាំ២០១៦។

ឃ. ការគ្រប់គ្រងចំណេះដឹង និងព័ត៌មានស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក្របខណ្ឌជាតិគ្រប់គ្រងចំណេះដឹង សម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ត្រូវបានបង្កើតតាមរយៈគេហទំព័រ www.camclimate.org.kh។ សទ្ទានុក្រមការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ឯកសារអប់រំស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ និងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ប័ណ្ណព័ត៌មាន វីដេអូ និងព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានត្រូវបានរៀបចំ និងបោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយ។

៣. ការងារជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះឆ្នាំ២០១៦ ដែលផ្តោតលើប្រធានបទចំនួន ២៤ ក្នុងនោះមានគោលដៅជាតិចំនួន ២០ គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន ៧៨ និងសកម្មភាពសំខាន់ៗចំនួន៤៩៨ គឺជាឯកសារអាទិភាពគន្លឹះរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការតាំងចិត្តអនុវត្តកិច្ចការពារ និងអភិរក្សជីវៈចម្រុះក្នុងអាណត្តិទី៦ នេះ។ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះនេះបាន និងកំពុងអនុវត្តបន្តជាបណ្តើរៗដោយមានសមិទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងវិស័យពាក់ព័ន្ធនានា។

សមិទ្ធផលសម្រេចបានសំខាន់ៗក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. អាណត្តិទី៥ មានជាអាទិ៍

ការពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធ និងស្ថាប័នគ្រប់គ្រងជីវៈចម្រុះ ដោយបង្កើតនាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវៈចម្រុះនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពដែលមានតួនាទី និងភារកិច្ចរៀបចំគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និង

យន្តការដោយឡែក និងជាអង្គភាពបង្គោល ព្រមទាំងដឹកនាំអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ។ ការបង្កើត និងកែសម្រួលអង្គភាពបច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធនឹងការងារជីវៈចម្រុះ គឺជាលទ្ធផលនៃដំណើរការកែទម្រង់ស្ថាប័នក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នដែលដឹកនាំដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

រចនាសម្ព័ន្ធថ្មីនេះមានតួនាទីអនុវត្តអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ ពិធីសារនៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ អនុសញ្ញា និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវៈចម្រុះ មានសមាជិកមកពីក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ និងអាជ្ញាធរដែនដីដែលមានបេសកកម្ម និងតួនាទីពាក់ព័ន្ធទៅនឹងកិច្ចការពារ គ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិ ធនធានជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាពឱ្យកាន់តែមានភាពរឹងមាំ និងបំពេញបន្ថែមគ្នាក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ដូចជា កសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម ទេសចរណ៍ ពាណិជ្ជកម្ម សុខាភិបាល អប់រំ។ល។ ជាមួយនឹងកិច្ចប្រឹងប្រែងកសាង និងពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័នឱ្យដំណើរការទៅជាប្រចាំ។

ការអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ និងពិធីសារពាក់ព័ន្ធនានា និងការបញ្ជ្រាបជីវៈចម្រុះ បាននិងកំពុងប្រតិបត្តិផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រ គោលនយោបាយ និងលិខិតបទដ្ឋានច្បាប់ដែលបានរៀបចំរួច និងបំពេញបន្ថែម ព្រមទាំងរៀបចំកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នប្រតិបត្តិ និងយន្តការថ្មីៗមួយចំនួន សំដៅធានាប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ធនធានជីវៈចម្រុះ ធនធានពន្ធុ ជីវសុវត្ថិភាព និងមុខងារសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដើម្បីគាំទ្រ និងគាំពារដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមឱ្យមាននិរន្តរភាព។ ការងារនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិក៏បានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ។

បច្ចុប្បន្ន តំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមមាន តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដី(ដីគោក និងសមុទ្រ) **ប្រមាណជា៤១%** នៃផ្ទៃប្រទេសស្មើនឹងជាង**៧លានហិកតា** គឺខ្ពស់ជាងគោលដៅអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះដែលបានអំពាវនាវប្រទេសហត្ថលេខីត្រូវកំណត់បង្កើតតំបន់ការពារធម្មជាតិឱ្យបានប្រមាណ១៧%នៃផ្ទៃប្រទេស និងយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះបានកំណត់ត្រឹមតែ**៣លានហិកតា**ជាផ្ទៃដីការពារ។

ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ក៏ប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន កំពុងទទួលរងសម្ពាធ និងក្តីបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃការការពារជីវៈចម្រុះ តែបានផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការចិញ្ចឹមជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានប្រកបដោយចីរភាព។ ដើម្បីធានាឱ្យការគ្រប់គ្រងបានល្អ និងមានប្រសិទ្ធភាព រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលមានក្រសួងបរិស្ថានជាសេនាធិការបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការផែនការយុទ្ធសាស្ត្រមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះរួមមាន ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់គ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ(២០១៧-២០៣១) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការគ្រប់គ្រងប្រភេទរាតត្បាត ជាដើម។ ផែនការទាំងនេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីឆន្ទៈនយោបាយ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការថែរក្សា និងការពារជីវៈចម្រុះ។ ក្រសួងបរិស្ថានសហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដីបង្កើតសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលបានទទួលសិទ្ធិពេញលេញ និងស្របច្បាប់

ពីក្រសួងបរិស្ថានក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិដែលជាផ្នែកមួយនៃតំបន់ការពារធម្មជាតិបាន ចំនួន ១៥៣ គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៨ លើផ្ទៃដី២៥៥,០៧៦.០០ហិកតា។ របាយការណ៍ជាតិលើកទីមួយ ស្តីពីស្ថានភាពជីវចម្រុះ២០១៦ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងបរិស្ថានក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការ អនុវត្តអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះដោយផ្អែក លើការប្រមូល និងវាយតម្លៃបន្ថែមលើទិន្នន័យជីវៈចម្រុះដែលមានស្រាប់ តម្លៃជីវៈចម្រុះ ភាពសម្បូរនៃ ពន្ធុរុក្ខជាតិសត្វ ប្រភេទរុក្ខជាតិ ថនិកសត្វ ល្មូន សិប្បីសត្វ ត្រី បក្សាបក្សី និងសត្វឥតឆ្អឹងកង និងនានា ភាពនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។ គណៈរដ្ឋមន្ត្រីបានសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យក្រសួងបរិស្ថាន និងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដើម្បីសិក្សា និងរៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការបង់ ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដោយអនុវត្តសាកល្បងនៅតំបន់ផ្ទៃរងទឹកភ្លៀងសំខាន់ៗមួយចំនួន។

លិខិតបទដ្ឋានច្បាប់ និងយន្តការចាំបាច់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារ និងប្រើប្រាស់ធនធានជីវៈ ចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាពត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ដោយត្រូវកែសម្រួល និងរៀបចំបំពេញ បន្ថែមដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានការណ៍ចាំបាច់ និងកាលៈទេសៈនៃការវិវត្តលើការគ្រប់គ្រង និងប្រើ ប្រាស់ធនធានជីវៈចម្រុះ ធនធានពន្ធុ និងជីវសុវត្ថិភាព។ កម្ពុជាក៏បាន និងកំពុងកសាង និងពង្រឹង សមត្ថភាពស្ថាប័នរបស់ខ្លួនក្នុងការកៀរគរ និងប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានជីវៈចម្រុះពីអន្តរជាតិដើម្បីរួម ចំណែកជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងគោលដៅតែមួយ។ ដាក់ស្តែង ប្រព័ន្ធទិន្នន័យ និងព័ត៌មានជីវៈ ចម្រុះកម្ពុជាបាន និងកំពុងរៀបចំ និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សាកល្បងក្រោមកិច្ចគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានឥត សំណងរបស់កម្មវិធីបរិស្ថានសហប្រជាជាតិ (UNEP) ហើយក៏បានរួមបញ្ចូលគ្នាជាមួយអនុសញ្ញា សហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិប្រយុទ្ធនឹងវាលរហោស្ថានកម្ម។ កម្មវិធីអភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិបាន និងកំពុងរៀបចំតាមរយៈប្រមូលសំណាកសត្វរុក្ខជាតិ ការបង្កើត សួនរុក្ខឧទ្យាន និងសួនសង្គ្រោះសត្វព្រៃសំដៅប្រមូលថែរក្សាការពារប្រភេទទទួលរងគ្រោះថ្នាក់។

តារាងទី១៖ សូចនាករសំខាន់ៗ តាមទស្សន៍យសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
១. ការអភិវឌ្ឍបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា												
១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា												
១.១.១	របៀបវារៈជាតិស្តីពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា៖ គោលនយោបាយ បទបញ្ញត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	បរិមាណ	០	០	១	១	២	២	២	២	២	២
១.១.២	សេវាកម្មនិងបច្ចេកវិទ្យាធានាការអភិវឌ្ឍ និងការទទួលយកបច្ចេកវិទ្យានិងសេវាកម្មបៃតង និងប្រកប ដោយការបញ្ចេញកាបូនតិច (អនុវត្តគម្រោងផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងការស្រាវជ្រាវ)	ចំនួនគម្រោង	០	០	០	០	០	០	១	១	១	១

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
១.១.៣	កសាងសមត្ថភាព និងចំណេះដឹង៖ បណ្តុះបណ្តាល ពង្រឹងចំណេះដឹង និងការយល់ដឹងអំពីវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវសំដៅជានាការអភិវឌ្ឍដោយនិរន្តរភាព	ចំនួនបណ្តុះបណ្តាល	០	០	០	០	២	២	២	២	៤	៣
១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង												
១.២.១	ចំនួនបុគ្គលិកសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងនវានុវត្តន៍បៃតង ស្លាកសញ្ញាបរិស្ថាន (អេកូ) និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មស្លាកសញ្ញាបរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ចបៃតង	នាក់	០	០	០	០	០	០	១១០	១៤៥	១១០	១២០
១.២.២	ចំនួនក្រុងដែលបានដាក់បញ្ចូល និងបន្សីផែនការវិនិយោគ	បរិមាណ/ក្រុង	០	០	០	០	០	០	០	០	១	១

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
	មូលដ្ឋានជាមួយនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភា ២០១៨-២០៣០ សម្រាប់ទីក្រុងរបស់ខ្លួន											
១.២.៣	ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងថាមពលកកើតឡើងវិញ (ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ) និង/ឬប្រសិទ្ធផលថាមពលសម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្មបានរៀបចំ	បរិមាណ/លើក	០	០	០	០	០	០	១	១	២	២
១.២.៤	អាទិភាពគោលនយោបាយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបៃតងបានដាក់បញ្ចូលក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣	បរិមាណ/វិស័យ	០	០	០	០	០	០	០	០	៤	៤

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
២. ការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ												
២.១	ការចំណាយលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុធៀបនឹង ផ.ស.ស	%	១,០៧	១,៣	១,១	១,២	១,១៣	០,៩	១,១៦		១,១៨	
២.២	បញ្ជ្រាបបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការថ្នាក់ជាតិនិងក្រោមជាតិ	ក្រសួង/ស្ថាប័ន	១៣	៩	១៤	១៣	១៧	១៤	១៩	១៤	២១	១៤
២.៣	ចំនួនឃុំងាយរងគ្រោះចំពោះមុខការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	ឃុំ	៦០០	៧៩១	៥៥០	N/A	៥០០	៦៩៥	៤៥០	N/A	៤០០	N/A
២.៤	ឥណទានកាបូនពីយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត និងយន្តការដទៃទៀត (REDD+ និងទីផ្សារស្ម័គ្រចិត្ត)	tCO_2e/yr)	២.២៨០.៣៧៧	២.២២៦.០៦១	២.៣៣៤.៦៥០	២.២២៦.០៦១	២.៣៨៨.៨១៤	៧.៣៥០.៩៣៤	២.៤៤៣.០៤០		២.៤៩៧.២៧៥	
៣. ជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព												
៣.១	ចំនួនក្រសួង ស្ថាប័នបានទទួលការផ្សព្វផ្សាយ ពីបញ្ហាជីវៈចម្រុះ	ក្រសួង/ស្ថាប័ន	១០	១៥	១៦	២០	១៦	២២	១៨	២១	១៥	១៦

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	២០១៤		២០១៥		២០១៦		២០១៧		២០១៨	
			ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន	ចំណុចដៅ	សម្រេចបាន
៣.២	ចំនួន នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ គោលនយោបាយ ច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ របាយការណ៍ជាតិ និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានទាក់ទងនឹងជីវៈចម្រុះ ជីវសុវត្ថិភាពនិងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីធនធានជីវៈចម្រុះ	ចំនួនស្រាវជ្រាវ/គោលនយោបាយ	៣	៦	៥	៦	៧	១០	១៥	២៩	២	៣
៣.៣	ចំនួនទីតាំង នៃតំបន់អភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ	ចំនួនទីតាំង	០	០	០	០	០	០	២	០	១	១
៣.៤	ចំនួននៃទីតាំងអនុវត្តការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី	ចំនួនទីតាំង	០	០	០	០	០	០	២	០	១	២
៣.៥	ចំនួននៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	ស្ថាប័ន	១	២	២	២	៣	៤	៣	៦	២	១៥
៣.៦	ចំនួនវគ្គកសាងសមត្ថភាព និងផ្សព្វផ្សាយ	ចំនួនវគ្គ	៣	៥	៨	១២	៩	១៣	៨	៧	៤	៨

II. បញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.អ.ជ. ២០១៤-២០១៨

១. វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងការអភិវឌ្ឍបៃតង

១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

- នាយកដ្ឋានទើបបង្កើតថ្មីនៅឆ្នាំ២០១៥ នៅមានចំណុចខ្វះខាតច្រើនត្រូវកែលម្អ
- ចំនួនមន្ត្រីតិច សមត្ថភាពជំនាញ និងចំណេះដឹងរបស់មន្ត្រីនៅមានកម្រិត
- ការយល់ដឹង និងការគាំទ្រ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នៅមានកម្រិត
- សម្ភារៈ មធ្យោបាយ និងធនធានសម្រាប់អនុវត្តការងារនៅមានកម្រិត។

១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង

- កង្វះខាតចំនួនមន្ត្រី និងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ គោលការណ៍ណែនាំ និងការងារប្រចាំថ្ងៃ។ មន្ត្រីចំនួន០៦រូប ក្នុងចំណោម ១៤រូបបានបន្តការសិក្សាទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស
- សេដ្ឋកិច្ចបៃតងមិនទាន់បានបានយល់ដឹងឱ្យបានទូលំទូលាយក្នុងចំណោមក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងសាធារណៈជន
- ថវិកាជាតិនៅមានកម្រិតសម្រាប់ការជំរុញការងារសេដ្ឋកិច្ចបៃតង និងសមត្ថភាពដើម្បីកៀរគរធនធានពីដៃគូនៅមានកម្រិត
- សមត្ថភាពស្ថាប័ននិងមន្ត្រី ក្នុងការតាមដានវាយតម្លៃលើការអនុវត្តគោលការណ៍ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ កម្មវិធី និងយន្តការដែលបានដាក់ចេញ នៅមានកំរិត
- នៅមានភាពខ្វះខាតលើសមត្ថភាពលើការស្រាវជ្រាវ វាយតម្លៃ និងការរៀបចំគោលនយោបាយសង្ខេបទាក់ទងនឹងសេដ្ឋកិច្ចបៃតង ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានពីការសម្រេចចិត្តរបស់អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តសម្រាប់ជម្រើសសេដ្ឋកិច្ច និងការការពារបរិស្ថាន។

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- សមត្ថភាពនៅមានកម្រិតក្នុងការរៀបចំសំណើគម្រោងដើម្បីទទួលបានហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុ ដូចជា មូលនិធិបន្សាំ មូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង មូលនិធិបរិស្ថានសកល
- ការវាយតម្លៃ និងការសិក្សាតាមវិស័យ និងទូទាំងប្រទេសនៅមានកម្រិត ដូចជា ការវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ សារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងការវាយតម្លៃសក្តានុពលកាត់បន្ថយ លទ្ធភាពនិងឥទ្ធិពលនៃបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗសម្រាប់បន្សាំ និងការកាត់បន្ថយដើម្បីគាំទ្រដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច
- សមត្ថភាពស្ថាប័នតាមវិស័យនានាដែលនៅមានកម្រិតនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ថវិកាសម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅមានកម្រិត។

៣. ការទាញជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

- ក្នុងនាមរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នថ្មី សមត្ថភាព និងធនធានមនុស្សនៅមានកម្រិតក្នុងការរៀបចំគោលការណ៍ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ យន្តការ នីតិវិធី និងកម្មវិធីលម្អិត
- ការបញ្ជ្រាបជីវៈចម្រុះ និងការអនុវត្តជីវសុវត្ថិភាពក្នុងវិស័យនានាចាប់ពីស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានទាំងក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងបទប្បញ្ញត្តិនានា ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅដែលបានដាក់ចេញ នៅមានការលំបាក
- សមត្ថភាពស្ថាប័ន នៅមានភាពខ្វះខាត ក្នុងការរៀបចំយន្តការទទួលហិរញ្ញប្បទានជីវៈចម្រុះ ជីវសុវត្ថិភាព និងមូលនិធិអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធជីវៈចម្រុះ
- សមត្ថភាពស្ថាប័ន និងមន្ត្រី នៅមានភាពទន់ខ្សោយ ក្នុងការប្រមូល ចងក្រង និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព ព្រមទាំងវិភាគប្រើប្រាស់ទិន្នន័យព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងទាំងនោះ សម្រាប់គោលដៅផ្សេងៗ
- សមត្ថភាពស្ថាប័ននិងមន្ត្រី ក្នុងការតាមដានវាយតម្លៃលើការអនុវត្តគោលការណ៍ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ កម្មវិធី និងយន្តការដែលបានដាក់ចេញ នៅមានកម្រិត
- នៅមានភាពខ្វះខាតលើសមត្ថភាពវាយតម្លៃ និងសិក្សាស្រាវជ្រាវលើធាតុសំខាន់ៗនិងតម្លៃនៃធនធានជីវៈចម្រុះ មុខងារសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដើម្បីគាំទ្រដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនានា
- នៅមានកម្រិត និងប្រឈមទាំងចំណេះដឹង និងឧបករណ៍បរិក្ខាទំនាក់ទំនង ដើម្បីបញ្ជ្រាបជីវៈចម្រុះដល់វិស័យពាក់ព័ន្ធ អ្នកនយោបាយ អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងសាធារណជនឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់អំពីតួនាទីសំខាន់ៗរបស់ពួកគេ ក្នុងការពារអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងប្រើប្រាស់ឱ្យមាននិរន្តរភាព។

III. គោលនយោបាយអាទិភាពសម្រាប់ ២០១៩-២០២៣

ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាកាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់នីតិកាលទី៦នៃរដ្ឋសភា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០១៩-២០២៣ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពនឹងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពដូចខាងក្រោម៖

១. ការអភិវឌ្ឍបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

- បន្តអនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ និងកិច្ចព្រមព្រៀងនានាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាពជាមួយសាជីវកម្មថាមពលបរមាណូរដ្ឋនៃសហព័ន្ធរុស្ស៊ី និងសាជីវកម្មនុយក្លេអ៊ែរជាតិចិននៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ដោយផ្តោតយ៉ាងសំខាន់លើការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យ

ឧត្តមប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចនិងការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងវិស័យអាទិភាពរួមមានវេជ្ជសាស្ត្រ កសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម សំណង់ និងបរិស្ថាន។

- បន្តជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីរុស្ស៊ីក្នុងសាងសង់មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មាននុយក្លេអ៊ែរ នៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា និងសាងសង់មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ នៅលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បន្តចុះសិក្សាស្វែងយល់ ប្រមូល ចងក្រងទិន្នន័យទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបៃតង
- បន្តរៀបចំសេចក្តីព្រាងក្រមសីលធម៌សម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព កម្មវិធីសិក្សា និងស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិ
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យាបៃតង និងនវានុវត្តន៍
- បន្តសិក្សាស្រាវជ្រាវពីប្រសិទ្ធភាពទោចក្រយានយន្តប្រើថាមពលអគ្គិសនី
- ជំរុញ និងលើកកម្ពស់ការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជការតាមរយៈការចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេស គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការវាយតម្លៃបច្ចេកវិទ្យាបៃតង និងរបាយការណ៍វាយតម្លៃ និងតម្រូវការបច្ចេកវិទ្យាបៃតងសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា។

១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង

- បន្តធ្វើសមាហរណកម្មនៃគោលគំនិតស្តីពីទីក្រុងនិរន្តរភាពទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ទីក្រុងដែលបានជ្រើសរើស និងផ្តល់ការសម្របសម្រួលជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ
- បន្តធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងវាយតម្លៃលើផែនការ និងគោលនយោបាយដែលមានស្រាប់របស់ទីក្រុងផ្សេងទៀត ព្រមទាំងសហការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ និងដៃគូអភិវឌ្ឍក្នុងការកៀរគរកិច្ចគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសទៅដល់ទីក្រុងដែលពាក់ព័ន្ធ
- បន្តធ្វើសមាហរណកម្មនៃគោលគំនិតថាមពលនិរន្តរភាព ទៅក្នុងគោលនយោបាយដែលមានស្រាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងថាមពល និងធ្វើការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់ដែលមានសារៈប្រយោជន៍ពីថាមពលចម្រុះ
- បន្តលើកកម្ពស់ការអនុវត្តនិងការដំឡើងបន្ទះថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅតាមអគារសាធារណៈ និងរោងចក្រ ។

២. ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក. គោលនយោបាយអាទិភាពឆ្លើយតបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- ប្តេជ្ញាអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (CCCSP) ឱ្យបានពេញលេញ និងសម្រេចលទ្ធផលនៃការប្តេជ្ញារបស់ NDC និង SDGs
- ធានាគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗនៃវិស័យដែលពាក់ព័ន្ធនឹងហានិភ័យនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនឹងចូលរួមការអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានភាពធន់ ការបញ្ចេញកាបូនទាប ត្រូវតែអនុលោមតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា

ខ. សកម្មភាពអាទិភាព

យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- គ្រប់គ្រងនិងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវការវាយតម្លៃលម្អិតមួយលើសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផលប៉ះពាល់របស់វា ការវិវត្តនៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងវិធានការនានា ការប្តេជ្ញាជាអន្តរជាតិ ព្រមទាំងអាទិភាពនិងតម្រូវការនាពេលអនាគត ដោយសហការជាមួយគ្រប់ផ្នែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់របស់រដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល
- សម្របសម្រួល ការអនុវត្ត CCCSP និងផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (Nationally Determined Contribution: NDC) ដោយៈ (ក) បង្កើត និងសម្រួលឱ្យមានវិធីសាស្ត្រ និងយន្តការនានាដើម្បីធានាថាក្រសួងដែលរ៉ាប់រងការទទួលខុសត្រូវនិងរដ្ឋបាលនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិបានបន្សុំគោលនយោបាយ និងសកម្មភាពរបស់ខ្លួនជាមួយ CCCSP និង NDC ។ (ខ) កំណត់ និងលើកកម្ពស់សកម្មភាពនិងលទ្ធផលជាអាទិភាព ការទទួលយកតួនាទី ការទទួលខុសត្រូវ និងមធ្យោបាយដើម្បីរក្សាបាននូវមូលនិធិ និងវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាព ដើម្បីផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់ការពិនិត្យឡើងវិញ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព CCCSP និង NDC។ (គ) ត្រួតពិនិត្យជាទៀងទាត់លើការបំពេញការងារធៀបនឹង CCCSP និង NDC
- ចូលរួមការសន្ទនានៅថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិដែលរួមមានទាំងដំណើរការអាស៊ាន និង UNFCCC ព្រមទាំងរៀបចំ និងដាក់ជូនឯកសារជំហររបស់ជាតិ របាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពពីរឆ្នាំម្តង និងរបាយការណ៍ជាតិនៅក្រោម UNFCCC
- រៀបចំ អនុវត្ត តាមដាន និងផ្សព្វផ្សាយគម្រោងបង្ហាញចំនួន ១០ អំពីការបន្សុំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដែលរួមមានទាំងបន្សុំនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទីក្រុង យន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត យន្តការផលទានកាបូនរួមគ្នា និងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នពីការបាត់បង់ និងរេចរឹលព្រៃឈើ ព្រមទាំងតួនាទីនៃការអភិរក្ស ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព និងការពង្រីកសន្និធិកាបូនព្រៃឈើក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ (REDD+)។

ការកសាងសមត្ថភាព ការយល់ដឹង ចំណេះដឹង និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា

- ពង្រីកការចូលរួម និងកសាងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងបច្ចេកទេសដែលទទួលបន្ទុកការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- រៀបចំ និងអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌជាតិស្តីពីព័ត៌មាន ការយល់ដឹង និងការចូលរួម ព្រមទាំងកម្មវិធីគាំទ្រនានា
- បង្កើតវេទិកាទូលំទូលាយមួយសម្រាប់ៈ (ក) ផលិត ពង្រឹង គ្រប់គ្រង និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ការទទួលបានព័ត៌មានអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ (ខ) បង្កើត និងពង្រឹងយន្តការសម្រាប់កសាងចំណេះដឹង និងលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវអំពីការបន្សុំ

នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងទម្លាប់អនុវត្ត ព្រមទាំងបច្ចេកវិទ្យាកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- វាយតម្លៃជាទៀងទាត់អំពីសមត្ថភាពរបស់សង្គមស៊ីវិលក្នុងការអនុវត្ត CCCSP បង្កើតកម្មវិធីនានាដើម្បីបំពេញចំណុចខ្វះខាតសំខាន់ៗ និងកៀរគរធនធានសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព
- វាយតម្លៃ និងជំរុញបច្ចេកវិទ្យាមេត្រីភាពជាមួយអាកាសធាតុ ដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់សកម្មភាពឆ្លើយតបទៅនឹងអាកាសធាតុ៖

- រៀបចំដំណើរការ និងនីតិវិធីសម្រាប់ស្វែងរក សម្របសម្រួល អង្កេតតាមដាន ផ្ទេរថវិកា និងការធ្វើសវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុ
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពតម្រូវការ និងយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការទទួលមូលនិធិពីប្រភពក្នុងនិងក្រៅប្រទេសវិធានការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព និងយន្តការ ឬកំណែទម្រង់ស្ថាប័នដែលចាំបាច់សម្រាប់កៀរគរ និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុប្រែប្រួលអាកាសធាតុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពបំផុត
- ដឹកនាំ អនុម័ត ឯកភាព និងសម្របសម្រួលការចាត់ចែងហិរញ្ញប្បទានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងហិរញ្ញប្បទាន និងសំណើសុំថវិកាឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈ ក.ជ.អ.ច. ដើម្បីធានាការអនុវត្តទៅតាមផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលពាក់ព័ន្ធ
- រៀបចំកិច្ចពិភាក្សាប្រចាំឆ្នាំអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាមួយវិស័យឯកជនដើម្បីស្វែងរកឱកាសវិនិយោគលើការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងសម្រួលឱ្យរដ្ឋាភិបាលទទួលយកវិធានការនិងគោលនយោបាយជាអាទិភាព
- គាំទ្រក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងចំពោះការធ្វើសមាហរណកម្មការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការវិភាជន៍ថវិកា។

៣. ការងារជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

- ជំរុញបន្ថែមលើការអនុវត្តអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះនិងពិធីសារណាហ្គោយ៉ាស្តីពីការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកផលប្រយោជន៍នៃធនធានពន្ធុប្រកបដោយស្មើភាព និងសមធម៌ និងពិធីសារកាតាហ្សេណាស្តីពីជីវសុវត្ថិភាព ព្រមទាំងពិធីបន្ថែមណាហ្គោយ៉ា-គូឡាឡាំពួរស្តីពីការទទួលខុសត្រូវផ្នែកច្បាប់ និងសំណងការខូចខាតទៅនឹងពិធីសារពិធីសារកាតាហ្សេណាស្តីពីជីវសុវត្ថិភាព ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងតាមគោលដៅ និងផែនការដែលប្រទេសហត្ថលេខីបានឯកភាព តាមរយៈការកសាងសមត្ថភាព ធនធានមនុស្ស ហិរញ្ញវត្ថុ និងដៃគូចូលរួមអនុវត្ត

- ជំរុញគ្រប់មធ្យោបាយ យន្តការ និងវិធីសាស្ត្រនានាដែលមានស្រាប់ និងរៀបចំថ្មីៗ សម្រាប់ការបញ្ជ្រាបតម្លៃ មុខងារ និងតួនាទីជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនានា គោលនយោបាយ និងកម្មវិធីអនុវត្តរបស់វិស័យពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ រួមមាន កសិកម្ម ព្រៃឈើ ជលផល ទេសចរណ៍ ថាមពល រ៉ែ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការកែច្នៃ ជាដើម។ វិស័យអប់រំ និងយុត្តិធម៌ ដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ និងជាដៃគូក្នុងការអនុវត្តយូរអង្វែងទៅថ្ងៃអនាគត
- រៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិស្តីពី ការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងយន្តការអនុវត្តដោយផ្តោតលើធនធានទឹក និងផលប្រយោជន៍ជីវៈចម្រុះលើវិស័យទេសចរណ៍ ជាជំហានដំបូង និងតាមរយៈការអនុវត្តគម្រោងសាកល្បងនៅប្រភពទឹកសំខាន់ៗ
- រៀបចំយន្តការអនុវត្ត ព្រមទាំងពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នជាតិ និងដៃគូអនុវត្តលើការងារជីវសុវត្ថិភាពដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រនាំចេញ នាំចូលសារពាង្គកាយកែច្នៃ ទាំងក្នុងទម្រង់ ជាចំណីអាហារ ការវេចខ្ចប់ និងសម្រាប់ការកែច្នៃ និងដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងធម្មជាតិ ការវាយតម្លៃហានិភ័យមុន និងក្រោយការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យលើការផ្ទេរ ទុកដាក់ ការដឹកជញ្ជូន ការសាកល្បង ការដោះស្រាយ និងការគ្រប់គ្រងរាល់ហានិភ័យ
- រៀបចំគោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង យន្តការ និងនីតិវិធីរដ្ឋបាល លើការប្រើប្រាស់ និងបែងចែកផលប្រយោជន៍នៃធនធានពន្ធុប្រកបដោយស្មើភាព និងសមធម៌ រវាងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ រួមទាំងជនជាតិដើមភាគតិច និងអ្នកប្រើប្រាស់
- រៀបចំ និងកៀរគរបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុជាមួយដៃគូជាតិ អន្តរជាតិលើការគ្រប់គ្រង និងការផ្សព្វផ្សាយពីការអភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិនៃប្រភេទរុក្ខជាតិ និងសត្វ
- បន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីអភិវឌ្ឍ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តយន្តការ និងនីតិវិធីចាំបាច់នានា លើការប្រមូល បញ្ចូល វិភាគ គ្រប់គ្រង តាមដាន ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ទិន្នន័យនិងព័ត៌មាន និងរៀបចំជារបាយការណ៍សមស្របទៅតាមគោលដៅ និងកាលៈទេសៈនៃការប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្រួលដល់ការប្រើប្រាស់ការទំនាក់ទំនង និងការសម្របសម្រួល រវាងស្ថាប័ននានានៃរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
- ពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នសិក្សាស្រាវជ្រាវ គ្រប់គ្រងព័ត៌មាននិងចំណេះដឹង តាមដាន និងវាយតម្លៃ អំពីគុណតម្លៃ មុខងារ សេវាកម្ម និងវិវត្តរបស់ជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដោយសម្រួលឱ្យមានការចូលរួមរវាងក្រសួង និងស្ថាប័នជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ គ្រឹះស្ថានអប់រំសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ និងទទួលផលប្រយោជន៍ពីធនធានជីវៈចម្រុះ
- បន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងដោយសហការជាមួយដៃគូជាតិអន្តរជាតិ ដើម្បីកៀរគរ និងស្រូបយកហិរញ្ញវត្ថុជីវៈចម្រុះ ក្នុងបរិមាណកាន់តែច្រើនឡើង សម្រាប់គាំទ្រដល់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

- រៀបចំឧបករណ៍ បរិក្ខារ សម្ភារ មធ្យោបាយ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងយន្តការសមស្រប និងចាំបាច់ សំដៅបង្កើនការយល់ដឹង និងការប្រាស្រ័យទាក់ទង ជាមួយសាធារណជន ស្ថាប័ន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាតិអន្តរជាតិ ដោយផ្តោតលើផ្នែកខុសៗគ្នា ក្នុងគោលដៅធ្វើឱ្យបណ្តាអ្នកពាក់ព័ន្ធនានាចូលរួមកាន់តែច្រើនថែមទៀតលើកិច្ចការពារ ស្តារ គ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ធនធានជីវៈចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ។

តារាង២៖ គោលនយោបាយអាទិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យ មូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ គ្រោង	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍
១. វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងការអភិវឌ្ឍបៃតង									
១.១. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា									
១.១.១	របៀបវារៈជាតិស្តីពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា៖ ចំនួនគោលនយោបាយ បទបញ្ញត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	បរិមាណ	០	២	៣	៣	១	១	១
១.២. ការអភិវឌ្ឍបៃតង									
១.២.១	សហគ្រាសឯកជនបានទទួលការបិទស្លាកសញ្ញាបរិស្ថានលើផលិតផល និងសេវាកម្មរបស់ខ្លួន	បរិមាណ	០	០	០	០	២	៥	៧
១.២.២	ចំនួនទីប្រជុំជនក្រុងដែលបានអនុម័ត និងអនុវត្តគម្រោងអាទិភាព និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព ២០១៨-២០៣០	បរិមាណ/ក្រុង	០	១	៨	៨	១២	១២	១២
១.២.៣	គោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មស្តីពីអគារបៃតង(សម្រាប់លំនៅដ្ឋាន និងអគារពាណិជ្ជកម្ម) និងស្ថាប័នទទួលបន្ទុកបានបង្កើត និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់	បរិមាណ	០	០	០	១	១	១	១
១.២.៤	ភាគរយនៃប្រភពថាមពលកកើតឡើងវិញក្នុងថាមពលចម្រុះជាតិ	បរិមាណ	០,៣%	០,៣%	០,៥%	១%	១,៥%	២%	៣%
២. ការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ									
២.១	ភាគរយនៃឃុំងាយរងគ្រោះចំពោះមុខការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	%(ឃុំ)	៤២	៤០	៣៩	៣៨	៣៧	៣៦	៣៥

ល.រ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ គ្រោង	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍
២,២	ចំនួនគម្រោងកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដែលបានចុះបញ្ជី (ពី CDM, JCM, NAMA, REDD + និងយន្តការទ្វេភាគីឬ UNFCCC នាពេលអនាគត) នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣	ចំនួនគម្រោង (បូកបង្គរ)	០	១	២	៤	៧	១០	១៤
២.៣	ភាគរយនៃការផ្លាស់ប្តូរការចំណាយលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប(ផ.ស.ស)	% (ផ.ស.ស)	១១	១២	១៤	១៥	១៥	១៥	១៦
២.៤	កម្រិតនៃស្ថាប័នដែលបានត្រៀមសម្រាប់ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុៈការបញ្ជាក់ជាភាគរយ(%) នៃសមត្ថភាពស្ថាប័នដែលបានត្រៀមក្នុងការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងផ្នែកទាំង៥	%នៃស្ថាប័ន	៤៥	៤៩	៥៣	៥៧	៦០	៦៣	៦៥
៣. ជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព									
៣.១	ចំនួនក្រសួង ស្ថាប័ន បានទទួលការបញ្ជ្រាបពីបញ្ហាជីវៈចម្រុះទៅក្នុងផែនការនៃវិស័យពាក់ព័ន្ធ	ចំនួនផែនការ	២	២	៣	៤	៥	៦	៧
៣.២	ចំនួនការសិក្សាស្រាវជ្រាវ គោលនយោបាយ ច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ របាយការណ៍ជាតិ និងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ទាក់ទងនឹងជីវៈចម្រុះ ជីវសុវត្ថិភាព និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ពីធនធានជីវៈចម្រុះ	ចំនួនស្រាវជ្រាវ/គោលនយោបាយ	២	២	៤	៥	៦	៧	៨
៣.៣	ចំនួនទីតាំង នៃតំបន់អភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ	ចំនួនទីតាំង	០	១	៣	៥	៧	៨	៨
៣.៤	ចំនួននៃទីតាំងអនុវត្តការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី	ចំនួនទីតាំង	០	១	២	៣	៤	៦	៨

តារាងទី៣៖ ចំណាយប៉ាន់ស្មានសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងនិងកម្មវិធីសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣

ល.រ	សូចនាករ	ពេលវេលា							ប៉ាន់ស្មានតម្លៃ ២០១៩-២០២៣ (ដុល្លារ)
		ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ ប៉ាន់ស្មាន	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍	
	ការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (សរុប)	**373,470**	**411,725**	**452,925**	**498,175**	**547,975**	**602,800**	**663,150**	**2,765,025**
១	**ការអភិវឌ្ឍបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា**	82,806	93,425	102,800	113,050	124,325	136,775	150,475	627,425
១.១	**វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា**	59,119	59,600	65,575	72,100	79,350	87,250	96,000	400,275
១.១.១	រៀបរាប់ៈជាតិស្តីពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា ចំនួនគោលនយោបាយ បទបញ្ញត្តិ គោលការណ៍ណែនាំ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	59,119	59,600	65,575	72,100	79,350	87,250	96,000	400,275
១.២	**ការអភិវឌ្ឍបៃតង**	23,687	33,825	37,225	40,950	44,975	49,525	54,475	227,150
១.២.១	សហគ្រាសឯកជនបានទទួលការបិទស្លាកសញ្ញាបរិស្ថានលើផលិតផល និងសេវាកម្មរបស់ខ្លួន	5,747	7,750	8,525	9,375	10,325	11,350	12,475	52,050
១.២.២	ចំនួនទីប្រជុំជនក្រុងដែលបានអនុម័ត និងអនុវត្តគម្រោងអាទិភាព និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព ២០១៨-២០៣០	4,597	6,250	6,875	7,575	8,250	9,150	10,075	41,925
១.២.៣	គោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មស្តីពីអគារបៃតង (សម្រាប់លំនៅដ្ឋាន និងអគារពាណិជ្ជកម្ម) និងស្ថាប័នទទួលបន្ទុកបានបង្កើត និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់	1,840	2,450	2,700	2,975	3,275	3,575	3,950	16,475
១.២.៤	ភាគរយនៃប្រភពថាមពលកកើតឡើងវិញក្នុងថាមពលចម្រុះជាតិ	11,503	17,375	19,125	21,025	23,125	25,450	27,975	116,700

ល.រ	សូចនាករ	ពេលវេលា							ប៉ាន់ស្មានតម្លៃ ២០១៩-២០២៣ (ដុល្លារ)
		ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ ប៉ាន់ស្មាន	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍	
២	**ការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**	31,964	35,650	39,200	43,100	47,425	52,200	57,450	239,375
២.១	ភាគរយនៃឃុំងាយរងគ្រោះចំពោះមុខការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	12,785	14,050	15,450	16,975	18,675	20,550	22,600	94,250
២.២	ចំនួនគម្រោងកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដែលបានចុះបញ្ជី (ពី CDM, JCM, NAMA, REDD + និងយន្តការទ្វេភាគី ឬ UNFCCC នាពេលអនាគត) នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣	6,395	7,275	8,000	8,800	9,675	10,650	11,725	48,850
២.៣	ភាគរយនៃការផ្លាស់ប្តូរ ការចំណាយលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុធៀបនឹង ផ.ស.ស	1,597	1,775	1,950	2,150	2,375	2,625	2,900	12,000
២.៤	កម្រិតនៃស្ថាប័នដែលបានត្រៀមសម្រាប់ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុៈការបញ្ជាក់ជា%នៃសមត្ថភាពស្ថាប័នដែលបានត្រៀមក្នុងការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងផ្នែកទាំង៥	11,187	12,550	13,800	15,175	16,700	18,375	20,225	84,275
៣	**ជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព**	35,450	53,350	58,700	64,575	71,025	78,125	85,950	358,375
៣.១	ចំនួនក្រសួង ស្ថាប័ន បានទទួលការបញ្ជ្រាបពីបញ្ហាជីវៈចម្រុះទៅក្នុងផែនការនៃវិស័យពាក់ព័ន្ធ	18,130	27,200	29,925	32,925	36,225	39,850	43,825	182,750
៣.២	ចំនួនការសិក្សាស្រាវជ្រាវ គោលនយោបាយ ច្បាប់ គោលការណ៍ណែនាំ របាយការណ៍ជាតិ និងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន ទាក់ទងនឹងជីវៈចម្រុះ ជីវសុវត្ថិភាព និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ពីធនធានជីវៈចម្រុះ	11,357	17,050	18,750	20,625	22,675	24,925	27,425	114,400
៣.៣	ចំនួនទីតាំង នៃតំបន់អភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ	3,207	5,000	5,500	6,050	6,650	7,325	8,075	33,600

ល.រ	សូចនាករ	ពេលវេលា							ប៉ាន់ស្មានតម្លៃ ២០១៩-២០២៣ (ដុល្លារ)
		ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ២០១៧	២០១៨ ប៉ាន់ស្មាន	២០១៩ ព្យាករណ៍	២០២០ ព្យាករណ៍	២០២១ ព្យាករណ៍	២០២២ ព្យាករណ៍	២០២៣ ព្យាករណ៍	
៣.៤	ចំនួននៃទីតាំងអនុវត្តការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី	2,756	4,100	4,525	4,975	5,475	6,025	6,625	27,625
៤	**ការងារគ្រប់គ្រង សម្របសម្រួល និងប្រតិបត្តិការ**	223,250	229,300	252,225	277,450	305,200	335,700	369,275	1,539,850
៤.១	សេវាគាំទ្រ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.	48,965	50,000	55,000	60,500	66,550	73,200	80,525	335,775
៤.២	ការងារគ្រប់គ្រងនិងសម្របសម្រួលអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.	174,285	179,300	197,225	216,950	238,650	262,500	288,750	1,204,075

ថ្ងៃសុក្រ ១២កើត ខែភទ្របទ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨
រៀបចំដោយ

បានឃើញ និងគោរពជូន
ឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការ មេត្តាពិនិត្យ និងសម្រេចដោយក្តីអនុគ្រោះ
ថ្ងៃសុក្រ ១២កើត ខែភទ្របទ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨
ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ

ម៉ា ច័ន្ទសុទ្ធា

បានឃើញ និងឯកភាព
ថ្ងៃសុក្រ ១២កើត ខែភទ្របទ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨
អគ្គលេខាធិការ

ធិន ពន្លក